

„Edinost“

Izšla enkrat na dan, razen nedelj in praznikov, ob 4. uri zvečer.

Naročnina znaša:

za celo leto 34 kron
za pol leta 17 „
za četrt leta 8 „
za en mesec 3 kroni

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbo brez priložene naročnine se uprava ne odira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamezne številke po 6 stotink (3 svč.); vsa Trsta pa po 8 stotink (4 svč.).

Telefon št. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglaš

te računajo po vrstah v petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, omravnice in javne zahvale do-
mači oglašit. se računajo po pogodbi

Val dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nepravilni dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglaš sprejema upravništvo. Naročnino in oglaš je plačevati loce Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravništvo, in sprejemanje inšerativ v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadst.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinost“

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu

Nekoliko polemike povodom „Celja“ o slovenski politiki.

IV.

Te dni smo čuli sicer, da do tistega »njega« pri »Edinosti«, »čegar duševna bolezen postaja čedalje bolj nalezljiva uš na telesu slovenskih politikov in časnikarjev obeh domačih strank« — da torej do te »uš« se ni še nikdo povzpел tako visoko, da bi Sloven-
cem čital take lekeje.

Lekeje o slovenski politiki namreč! To bi bilo naravnost sramotno spričevalo sloven-
skemu novinstvu, ako bi bila namreč ta
ravnokar citirana trditve — resnična!

Ali da se bomo umeli, moramo priti na jasno, kaj bodi rečeno s tem: »čitati lekeje«? Če je rečeno s tem, da zahteva kdo, da mo-
rajo drugi brez prigovora vsprejemati njegovo
menenje, pritrjati njegovim nazorom, se slepo
postavljati na njegovo stališče ter se po tra-
bantski pokoriti njegovi despotični volji —
potem se gotovo ne bomo prepirali, kako naj
bi kvalificirali tako nastopanje, ampak pore-
čemo vsi in soglasno: to je samovolja, to je
avtokratstvo, to je oblastnost, to je poskus
terorizma in silja, kateremu se nočemo po-
koriti, a se tudi ne smemo radi sloven-
ske stvari, kateri smo dolžni
udanost vsi!

Ako se pa kdo razgreva in očita »čita-
nje lekej«, (do kakoršnjega se do danes ni še
nihče »povzpел«) zato, ker je kdo drugi govoril
svoje nazore, kakova bodi politika, da bo od-
govarjala koristi naroda, in ker je po pošte-
nem prepričanju svojem — bodi pa že ve-
ljavno, ali zgrešeno — branil in zastopal
svoje nazore: potem pa porečemo — ako
smo res stvarni in liberalni — da to
nikakor ne pomenja drznosti, do kakoršnje se
ni še nikdo povzpел, ampak da se je ta mož
poslužil pravice, ki je umevna sama ob sebi!!
Sama ob sebi je umevna ta pravica in atri-
but je to modernega življenja! Pravica jeto,
katere ni smeti vskračati nikomur, kamo li
— novinarju! S prikrajševanjem te pravice
bi kratili svobodo osebe. A ravno tega
kratenja ne sme biti v svobodni
državi, oziroma v družbi, ure-
jeni po svobodnostnih prin-
cipih.

Če bi pa novinarju hoteli kratiti

to svobodo, ne bi kratili le svobode osebe,
ampak preprečali bi — da, onemogočali bi
razvijanje modernega političnega življenja v
narodu!

Modernega v zmislu, da se ves narod
navaja na sodelovanje na javnem življenju, v
nasprotstvu s političnem življenjem nekdanjih
časov, ko je bilo isto monopolizirano od pri-
vilegovanih stanov!

Po pravici smo rekli torej, da bi bilo
žalostno spričevalo to za slovensko novinstvo,
ako bi bilo res, da ga v tem novinstvu do-
slej še ni bilo nikogar, ki bi se bil povzpел
tako visoko, da bi bil hotel — »čitati lek-
eje« o vprašanju: kakosna bodi slovenska
politika, da bo res — slovenska?!

Slovenske novine so menda — sloven-
ske! To je: služiti hočejo slovenskemu na-
rodu! Saj to povdarjajo vse. Ene pravijo, da
so napredno-narodne, druge, da so kato-
liško-narodne. A vse zahtevajo, da jih
smatramo — narodnimi!! A kakovo narodno
glasilo bi bilo to, ki ne bi govorilo narodu svojih
misli in nazorov o sredstvih, s katerimi bi si
mogel narod pomoči do boljšega položaja, do
večje materialne blaginje, do višje kulturne
stopinje, do večjega moralnega ugleda in
do večje politične moči in veljave?! Kakovo
narodno glasilo bi bilo to, ki ne bi govorilo
o — slovenski politiki!! Saj ravno
v pojmu »politika« je subsumirano vse —
sredstva in poti, po katerih narodi uveljav-
ljajo svoje aspiracije!

Tako je naše menenje o potrebi svobode
v izražanju svojega menjenja! In mi smo v
srečnem položaju, da moremo konstatirati,
da ni bil nikdo drugi, nego — »Slovenski
Narod«, ki je v polemikah zadnjih časov ope-
tovano in s posebnim povdorkom sankcionir-
al to naše menenje!

V številki od 3. aprila je pisal na pr.
tako le:

»Svobode, stvarno in resno razprav-
ljati o tem vprašanju, si ne damo kratiti od
nikogar. Naše stališče nam je pri tem otežo-
čeno, ker naši nasprotniki zbirajo svojo glavno
moč jedino le v ta namen, da bi stvar-
nost in resnost iz razprave iz-
tisnili.«

V številki od 12. aprila pa:

»Lahko je in ceneno, delati politiko, ki
odgovarja čutstvu mase, zastopati stremlje-
nja, ki najdejo v sreih ljudstva glase od-

zaglobljena v minole dni, delala v svoji sobi.
Klara se je postavila pred ogledalo, porav-
nala si svojo koifuro, utrla ostanke solz ter
odšla naravnost k Luciji. Deklica se je ne-
koliko začudila temu obisku, ker mati ni
nikdar prihajala k njej. Dobričnica je sela
na stolčič, začela povsem mirno bobnjati po
mizi in je spregovorila:

»Draga hči! Imam ti reči resno be-
sedo. Ali prosim te, bodi mirna in raz-
sodna!«

»Kaj je, za Boga, mati?«

»Gre za tvojo bodočnost, za srečo tvojih

starišev. Tvoj oče se je postaral in tudi jaz
nisem več mlada. Ti si dospela do let, ko se
druge deklice mož, ti vidiš celó, da je
mного tvojih vrstnic in prijateljic pomoženih.
A neoznjena ne moreš ostati, ker si vzgo-
jena gosposki in ne za delo. Tvojim starišem
pa vendar treba podpore, moje dete. Na nas
je prišla velika nesreča, večna, nego si moreš
misлити. Tvoj oče je izgubil službo.«

»Izgubil službo? Za ime božje!« je za-
kričala deklica, skočivši na noge.
»Da, tako je, vrgli so ga v pokoj. Me-
sto nekoliko tisočev imel bo dvesto goldi-
narjev na leto; to je toliko, kakor nič. Mi
smo poprej več plačevali tvoji guvernanti.
Mi smo zadolženi, jako zadolženi, upniki za-
htevajo svoj denar; mi ga pa nimamo. Pro-

mev, ali kdor hoče svojemu narodu res dobro,
ta ima dolžnost, da se oglaš in da za-
stopa svoje prepričanje tudi tedaj, kadar ima
zavest, da njegovo menenje ne najde odušev-
ljenega pritrdjevanja.«

In potem:

»Naj ima naš nastop glede celjskega
vprašanja kakoršenkoli končni uspeh, naj se
že doseže kompromis, ali ne, na vsak način
imamo zavest, da smo izpolnili svojo narodno
dolžnost.«

Glavno, odločilno v tem konkretnem
spornem slučaju, esencijelno je torej vpra-
šanje: ali smo res mi tista »uš na telesu slo-
venskih politikov in časnikarjev«, ki hoče te-
rorizirati slovensko novinstvo in oktroirati
svoje menenje vsej slovenski javnosti, ali pa
smo se le poslužili tiste svobode, neoporečne
vsakomur, katero smo označili ravnokar ka-
kor temeljni pogoj razvijanju modernega po-
litičnega življenja v narodu?!

Smo-li res »uš«, ali pa smo narodno
glasilo, ki se zaveda svoje pravice in svoje
dolžnosti?!

Za odgovor na to kočljivo glavno vpra-
šanje nam danes ne treba izgubljati besed,
ker smo že anticipando odgovorili v III. teh
člankih z izjavo:

»Povdarjamo torej, da tudi v teh član-
kih nam ni niti na kraj misli, da bi hoteli
pisati kake politične dogme, nepremične za-
kone in neoporečne nauke; da bi hoteli koga
mojstrovati; da bi pretendirali, naj se nas
priznava nezmotljivimi: da bi hoteli, ker se
čutimo nekako vzvišene nad vse druge (to
se nam kaj rado očita), drugim diktirati na-
zore in oktroirati svoje stališče! Ne, mi se
hočemo v teh izvajanjih le po-
služevati pravice, ki pripada
vsakemu javnemu glasilu in
katero je posebno glasno in opetovano rekla-
miral za se ravno »Slov. Narod« v svojih po-
lemikah radi celjskega vprašanja. Pravico
namreč do svojega lastnega me-
nenja in do svojega lastnega me-
nenja izražanja in zastopanja
tega menjenja.«

Podavši še enkrat to izjavo našo, mo-
remo mirnim srcem in penosnim preziranjem
iti dalje v svojih izvajanjih mimo raznih za-
sramovanj in inšinuacij, in to v zavesti, da
jih naš list ne zaslučuje. — Potrebo pa je
bilo neizogibno potreboval nekoliko porazgo-

dajo nam hišo, prodajo nam vse, da, tisto
vzglavje, na katere tvoj oče poklada svojo
trudno glavo. Propali smo!«

»Mati! Mati!« je zaječala devotka v
jok, »za ime božje, to je strašno, strašno!
Ali ni pomoči, ali nima prijatelj?«

»Nima jih, hči; samo srečni ljudje imajo
prijatelje. Da, tvoj oče ne bo imel kje po-
čivati. Ljudje bodo kazali na nas s prstom.«

»Nehaj, mati, za božje ime, nehaj! Zno-
rim! Ali, ne ne, jaz sem mlada, krepka, imam
zdravi roki; jaz hočem delati, jaz Vas hočem
hraniti.«

»Ne varaj se, hči moja, tvoji roki nisti
za delo; ti ne znaš ničesar, s čemer bi nas
mogla hraniti.«

»Ali nas ne more nikdo rešiti?«

»More.«

»Kdo, za Boga?«

»Ti, Lucija!«

Lucija se je umaknila plaho, pogledavši
mater.

»Jaz? Jaz, mati? Saj hočem, hočem!
Ali ne umejen te. Reci, kako!«

»Enkrat si živo ljubila, a samo enkrat
se ljubi resnično, a to samo za časa. Mi smo
ti storili po volji, hoteli smo te dati Vladi-
mirju. Ali ni ti bil usojen, ugrabila ga
je smrt. Vem, da družega ne boš več lju-
bila.«

vora o vprašanju svobode v izražanju in za-
stopanju svojega menjenja, kajti to vprašanje
je v tesni zvezi z vprašanjem: kakova
bodi slovenska politika?!

Politični pregled.

V Trstu, 23. aprila 1902.

O položaju. Kakor je razvidno iz po-
ročila o večerajšnji seji zbornice poslancev, je
bila državna subvencija za Prago v sprejeti z
veliko večino, blizu 100 glasov. Dobro smo
torej prognosticirali. Vsepeh tega glasovanja
kaže, kako je vlada porabila ne le svoj vpliv,
ampak je tudi deloval ves aparat obljubljanja
na vse strani, ker se je vlada hotela na vsaki
način izogniti konfliktu s Čehi, dobro vedoča,
da ta konflikt bi bil silen.

Eden nemških govornikov je rekel sicer,
da bo dovoljenje državne subvencije mestu
praškemu — ker to da je narodno-politična
koncesija Čehom — oviralo delovanje parla-
menta in je s tem namigoval na možnost
zopetne nemške obstrukcije.

No, mi ne verujemo v to in smo uver-
jeni, da je dotičnik rekel tako, ker je sploh
moral nekaj reči v markiranje tiste dozdevne
nemške opozicije. Neposredno torej — po
naši sodbi — ni posebne nevarnosti za
parlamentarno delovanje. Ako namreč način,
kakor se letos vleče proračunska razprava,
sploh zaslučuje ime »delovanja«! Situacija
je torej rešena tja čez do prve nove za-
drege, do novega ozlovoljenja med strankami.
Za tako nezadovoljnost pa je ravno g. Körber
te dni položil kati na vse strani. Da potolaži
Nemce je obljubljal in podpisaval menice na
vse strani! Bo-li mogel ustreči vsem danim
obljubam? Kolikor poznamo Nemce, se ne
motimo, ako rečemo, da niso bili te dni ravno
skromni na svojih pogajanjih s Körberjem in
stavili bi glavo, da so zahtevali stvari, radi
katerih, če jih bo hotel uresničiti, pride do
skrajnega odpora od slovanske strani... Potem
bo moral vnovič tolažiti Slované in v ta namen
vnovič obljubljal Nemcem. Ali more priti
kedaj do pomirjenja, do normalnih odnošajev
po politiki, ki za vsako mrvico pravice, ki
jo daje ednim, daja dvojno odškodnino dru-
gim, ki niti ne potrebujejo mrvic, ker so že ne
le v polnem, ampak v prekomernem už-
ivanju vseh pravic? Tako se le širi propad,

»Tudi ne bom, mati!«

»Ali močiti se moraš!«

»Ne bom se močila, mati, nikoli se ne
bom.«

»Moraš, Lucija, pravim ti. Poslušaj me
lirno. Stariši te ne morejo rediti, niti ti
njih, celó same sebe ne moreš ti hraniti. Da
si bogata, ne bi te silila; možitev ni naj-
veča sreča. Kaj hočeš tako brez škorjice
kruha? Živeti moraš! Služkinja ne moreš
biti, služba bi te ubila. Mogla bi se zaka-
pati v samostan. Ali uvažuj: ti imaš očeta
in mater, ki bosta stradala brez pomoči, ti
imaš stariše, ki so ti življenje dali. Imajo li
ti stareji pravico zahtevati, da jim vračaš
milo za drago? Imajo, tudi božja zapoved
nalaga otrokom to. Žrtvuj se za očeta, ako
se že nočeš za-me! Pa to niti žrtva ni. Lju-
bezni ne moreš dati, zato ti ne treba tudi,
da bi jo žrtvovala. Omoži se in boš pre-
skrbljena za vse življenje svoje, a s teboj
bodo preskrbljeni tudi tvoji stariši. Polagoma
se priučiš prijateljstvu svojega bodočega to-
variša: mesto slasti ljubezni boš uživala
slasti sveta. In koliko se jih ženi brez lju-
bezni!«

Klara je obmolnila in pogledala hčer.

(Pride še.)

PODLISTEK

Vladimir.

Hrvatski spisal Avgust Šenoa, prevel M. C. t. d.

V.

»Ah, Topolković, Topolković!« je pri-
jela gospa gizdalina za roko, »Vi ste naš
dobrotnik. Plemenitega sreča še nisem vi-
dela. Kako naj se Vam zahvalim? Kaj bi
bilo iz nas, ako bi ne bilo Vas?! Vi ste
pravi angelj varuh naši rodbini!«

»Ne hvalite me preveč,« se je nasmehnil
Topolković, »pri tem je tudi nekaj egoizma,
ker želim imeti Lucijo. No, ali bo ona res
hotela? To mi treba znati na vsaki način.«

»Kako ne? Menda ni znorela. Mora,
je zabrljala Klara povsem vesela. »Prepu-
stite le to meni!«

»Dobro! Jutri pridem po odgovor.
Adieu, Klara!« je rekel Topolković, stisnil
ženi roko in odhajal z gracioznim po-
klonom.

Veselim korakom je stopala Klara po
svoji sobi. Vse je rešeno, ona si obdrži v
družbi dostojno mesto. Te in take misli so
se motale po glavi tej stari koketi, mej tem
ko je Dobričnik v svojem zakotju obupaval
od peklenskih muk, med tem ko je Lucija,

ker eni postajajo oblastnejši bolj in bolj, drugi pa ogorčeni bolj in bolj. Dispozicija za resnično pomirjenje pa je tako med dvema mlinskima kamenoma, ki jo drobita vsaki dan sproti.

Državni zbor. — Zbornica poslancev. — Med došlimi spisi včerajšnje seje se nahaja predlog posl. Pacherja glede izvedenja zakona za varstvo zdravilnih studencev in glede ustanovitve posebnega urada za varstvo gorskih studencev.

Posl. Ellenbogen in tovariši so interpelirali radi uničenja socijalističnih glasov o volitvah trgovskih pomočnikov na Dunaju. Interpelantje so vprašali ministerkega predsednika, da-li hoče preprečiti tako nasilno postopanje dunajskega magistrata?

Zbornica je prešla na-to k nadaljevanju razprave o naslovu »uprava blagaja in novčarstvo« proračuna finančnega ministerstva.

Posl. dr. Tavčar je izjavil, da treba pohvalno priznati vladino pomočno akcijo o priliki potresa v Ljubljani. Govornik je priporočal več dobrohotnosti in prijenljivosti o iztirjevanju potresnih posojil in je obžaloval, da so za povračevanje istih določeni prekratki roki. Dr. Tavčar je govoril dalje o gospodarski krizi na Kranjskem, ter je zatrjeval, da se je vsega prebivalstva pokrajine poprijel obup radi tega. Ljudstvo je prisiljeno izeljevati se, vsled česar so je Lati, da se dežela opustoši zbok prevelikega izseljevanja.

Govornik je podpiral resolucijo poslanca Povšeta, naj se roki za povrnitev vseh potresnih posojil podaljšajo do l. 1906. Izjavil se je nadalje za subvencijo Pragi ter Schwelglovo resolucijo, ki priporoča, naj bi se ljubljanski občini odpisalo na potresnih posojilih in je slednjič zahteval subvencijo tudi za Ljubljano, ki mora izvesti velike asanacijske naloge.

Vladni zastopnik, sekijski načelnik pl. Rozar, je govoril o velikih gradnjah, ki so potrebne za asanacijo Prage in katerih občina nikakor ne more sama izvesti, vsled česar je bilo potrebno, da pride država na pomoč.

Posl. dr. Fuchs je izjavil, da bo njegova stranka glasovala proti predlogu proračunskega odseka. Predlagal je resolucijo, s katero naj bi se pozvalo vlado, da ista prej ko mogoče predloži zakonski načrt, s katerim bi se sanirale deželne finance.

Posl. dr. Schöcker je menil, da bo predlog glede subvencije Pragi zopet oviral parlamentarno delovanje. S tem predlogom hoče se Čehe samo odvrniti od obstrukcije, če tudi nima češki narod nikakega povoda v to. Govornik je opozarjal na krizo v sladkorni industriji in na nevarnosti, ki prete v trgovinski pogodbi z Nemčijo ter v nagodbi z Ogersko, o čemer so najbolj prizadeti interesi češkega naroda in mora biti ravno Čehom najbolj na tem ležeče, da se ne zaustavi parlamentarno delovanje. Nemci so vedno pripravljeni priznati kulturna stremeljenja češkega naroda, ali vedno le braneči svoje narodno stališče.

Posl. dr. Kramar je polemiziral z govorniki na levi in je zavračal trditve, da češki Nemci plačujejo več davkov nego Čehi. S subvencijo Pragi ne gre za kako darilo, temveč, kakor priznava vlada sama, za pravico tega mesta. Govornikova stranka bo vedno pripravljena podpirati Nemce, kadar pojde za tako opravičeno zahtevo Nemcev.

Po nekaterih stvarnih popravkih je zbornica prešla na glasovanje in so bile vse točke naslova, nahajajočega se v razpravi, vsprejete potem navadnega glasovanja, izvzemši postavko o subvenciji Prage, ki je bila vsprejeta na posebnem poimenemskem glasovanju in sicer z 218 proti 135 glasom.

Zbornica je prešla potem k razpravi o naslovu »direktni davki«. In se je potem, ko je govorilo nekaj govornikov, seja zaključila.

Čast novin. Dne 12. marca t. l. izdalo je dunajsko najvišje sodišče rešitev, v kateri je obsežena razsodba, da novine ne morejo biti predmetom razžaljenja časti, ter da vsled tega njih uredniki ne morejo tožiti, ker da so novine jednostavno blago, katero se prodaja.

Te dni je bil vsled te razsodbe na Dunaju sestanek časnikarjev in pisateljev, katerega se je udeležilo tudi več državnih poslancev in drugih odličnikov. Zastopani so bili nemški in slovanski novinarji brez razlike strank. Shod je protestiral proti zgoraj navedeni razsodbi, zahtevaje, naj se ista

prekliče, ker se bo sicer delalo na to, da se temu odpornemu potom zakonodaje.

Resolucija, ki je bila na tem shodu jednoglasno vsprejeta, izvaja, da so novine duševni proizvod onih oseb, katere jim dajejo vsebino, v kateri vsebini se izraža duševna in moralna individualnost izdajateljev, piscev in urednikov ter obstoji med novinami in temi osebami tako ozka vez, da je vsako zasramovanje novin tudi zasramovanje njenih sodelavcev.

Položaj v Belgiji. Splošna stavka v Belgiji je končala, kar so socijalistični voditelji naznanili s posebnimi manifesti. Očividno je, da so socijalistični poslanci igrali hazard. Bili so prepričani, da jim bo sreča mila ter da dobe igro, valed česar so svojo imovino stavili na eno karto. Nadejali so se, da njih odločni nastop in njih grožnja s splošnim štrajkom in slednjič z revolucijo vstraši klerikalno večino in vlado, katere — v tem strahu — ustreže njih želji po splošni volilni pravici. Do splošnega štrajka je sicer res prišlo, a ker je vlada kljub temu ostala trdna nasproti vsem grožnjam in je večina zbornice odklonila predlog radi revizije ustave, so socijalistični poslanci retirirali, ne da bi bili izvedli svoje pretnje z revolucijo. Jasno je torej, da socijalisti niso mislili resno z revolucijo, temveč da so porabili to le v strašilo, da prisilijo na vlado; mogoče je pa tudi, da so zadnji hip spoznali, da so preslabi za tako nevarno akcijo. Poprej so namreč zatrjevali, da je meščanska garda na njihovi strani in da tudi velik del vojaštva potegne z ljudstvom, pozneje pa se je pokazalo, da temu ni bilo tako, vsled česar so šanse socijalistov postale dokaj slabše.

Poraz socijalistov o tej veliki akciji bo vsekakor demoraliziralo deloval na mase; ni pa izključeno, da bo ta odločni nastop socijalistov vendar koristil istim v nadaljevanju boja za splošno volilno pravico.

Vojna v južni Afriki. Iz južne Afrike dohaja zadnje dni jako malo vesti, in še iz teh se ne da posneti skoraj nič važnejšega. Mirovna pogajanja so se, kakor vse kaže, razbila, ali vsaj pretrgala in sicer radi tega, ker lord Kitchener ni hotel ustreči zahtevi Burov, da bi se za čas mirovnih pogajanj sklenilo premirje. Buri so bržkone pogodili, da lord Kitchener misli vrhovne burske poveljnike pridržati pri sebi toliko časa, dokler bi angleška vojska potolkla burske komande, ki bi bili ostali tako brez svojih izvrstnih voditeljev; Buri pa se niso hoteli dati voditi za nos. Da-li se mirovna pogajanja zaprično zopet, o tem ni nič znanega.

Lord Kitchener poroča zopet svoje običajne tedenske izkaze o ubitih, ranjenih in ujetih Burih, katerim izkazom pa živ krst ne veruje več, ker se je že tolikokrat dokazalo se številkami, da najjužnoafričanskem bojišču ne bi bilo več nobenega živega burskega vojaka, ako bi Kitchenerjevi izkazi odgovarjali resnici.

Tržaške vesti.

Imenovanje v sodni službi. Više deželno sodišče je imenovalo sodna praktikanta dra. Emanuela Pečica in Josipa Sancina (iz Škeda) avskultantoma.

Za kongres slovanskih novinarjev v Ljubljani priporoča splitsko »Jedinstvo« nastopne resolucije:

1. Vsi slovanski novinarji se obvezujejo, da bodo v svojih listih vzdrževali živo agitacijo, da se povsah katoliških cerkvah, poslovenskih krajih, prepeva slovanski ter uvede naša narodna liturgija.

2. Vsi slovanski novinarji se obvezujejo, da bodo v svojih listih opisovali naše stanje v Istri, tej mrtvi straži avstrijskega slovanstva ter da otvorijo posebne rubrike za nabiranje milodarov za istrske hrvatske in slovenske šole.

3. Slovanski novinarji se zahvaljujejo presv. dru. Stadlerju in onim škofom, ki so podpirali žnjim znani protest Vatikanu, na poštenem in junaškem zavzemanju za svoj rod. — »Jedinstvo« pripominja:

»Brez govorov, brez razprave, mogle bi se te resolucije vsprejeti v 5 minutah, a vsakdo prizna, da bi tužni Istri donasale nekoliko tisočev na leto, da bi se staroslovenska liturgija povsapešila, a episkopat hrvatski bi dobil moralno zaslobo — ker jo zaslučuje.«

Naš jezik na porotnih sodiščih. Gospod svetovalec Pederzoli je na dobrem glasu kakor jurist in sodnik. Tem bolj se čudimo,

da se je na porotni razpravi Podmenik-Krstić dal zavesti do izjav, ki nas silijo, da se stavljamo na odporno stališče nasproti njemu, in ki prinesejo tudi parlamentarno akcijo proti njemu!! Slavospev v »Piccolo« more gospoda svetovalca poučiti, kako pripravljene so bile roke, ki hočejo njegov nastop — politično izkoriščati. Najneljube pa mora biti — po našem mnenju — gospodu svetovalcu Pederzoliju to, da so s slavospevom njegovi osebi spojene najpiramidalnejše — bedastoče, supozicije in trditve, ki naravnost zanikujejo visoki namen sodnih razprav ustmeno in direktno občevanje se strankami — in ki odrekajo neizogibne pogoje za zanesljivo pravosodstvo. Kajti tudi nejurištu mora biti jasno, da neizogiben pogoj zanesljivosti pravosodstva je ta, da sodniki in drugi sodelujoči na razpravi govorijo z obtožencem direktno in v tistem jeziku, katerega ima poslednji poploluca v svoji oblasti!

Če »Piccolo« trdi nasprotno, to je, da mora biti le italijanščina posredovalka med justico in ljudstvom, brez ozira na to, da to ljudstvo ni italijansko, potem ni to le gorostasna krivica, ampak tudi piramidalna bedastoča. Vsakako pa mora biti gospodu svetovalcu jasno to, zanj, kakor sodnika, gotovo ne ravno prijetno dejstvo, da so politični motivi diktirali »Piccolu« slavospev njegovi osebi!

»Piccolo« govori opetovano o »komedijah«, ki jih uganjajo slovenski odvetniki in se sklicuje o tem na apostrofo gosp. svetovalca Pederzolia do odvetnika Staniča, češ, da on, predsednik sodišču, ne bo dopuščal v sodni dvorani političnih demonstracij. Mi pa moramo izjaviti na polna usta, da političnih demonstracij ne uganja oni, ki se poslužuje v sodni dvorani sredstev in pravice, ki mu jih dajejo ustavni zakoni države, in ki so z ozirom na faktučne narodne razmere neizogibni instrumenti za dobro in zanesljivo justico, pač pa pomenja politično demonstracijo, ako se take pravice odrekajo in se potem to zlorablja v namene, ki očividno tiče v vsem slavospevu »Piccolovem«.

Če bi bilo tudi res, kar trdi »Piccolo«, da je bila italijanščina po tistem »secolare suo diritto d'essere la sola intermediaria fra la giustizia ed il popolo«, lahko odgovorimo mi na kratko v Iheringom, a) da tudi tisoč let krivice ne vstvarja niti trenotek pravice, b) da taka krivica ubija najelementarnejše človeško pravo, in c) da stare navade ali razvade se morajo po vsem božjem svetu umikati pred novimi zakoni! A v Avstriji imamo vsi v zakonih zajamčeno narodno enakopravnost tudi na sodiščih.

Če pa »Piccolo« hoče, da morajo glavni interesiranci na razpravi odrekati se svojim pravici radi porotnikov — per i quali la unica lingua obbligatoria è l'italiano — je to frivolnost skrajne vrste; če se »Piccolo« roga s takimi imenovanimi deželnim jezikom, je to perfidija in zasramovanje vseh tistih instancij, ki so pravokretno konstatirale faktučno ekzistenco dotičnih deželnih jezikov; a če se »Piccolo« sklicuje na to, da mnogi naši znajo tudi italijanski in če zahteva, naj bi se zato vsi naši — in tudi tista ogromna večina, ki ne umeje laški — morali odrekati pravice svojega jezika: je to izbruh skrajnega zbežnega narodnega šovinizma, s katerim »Piccolo« in družba dan na dan skrunjajo naše sodne dvorane! Kajti dvojno moramo imeti na umu: 1.) da ga ni zakona, ki bi določal, kakov »razpravi« jezik, in 2.) da je gorostasna laž, ako se hoče uverjati, kakor hoče »Piccolo«, da namreč interesi meščanov zahtevajo izključno italijanski razpravi jezik!! Mari je deželno sodišče v Trstu samo za mesto tržaško? Mari nima v svojem območju tri povsem slov. sodne okraje? Mari niso drugi okraji jezikovno mešani in večina teh s slovanskimi večinami? In če vzamemo tudi samo mesto tržaško: ni-li tu mešano prebivalstvo?!

Na kratko: kar je »Piccolo« stlačil v zvezo s slavospevom g. svet. Pederzoliju, to pomenja zanikanje zakonov, gaženje najelementarnejših človeških pravic, preziranje svetosti in namenov justice, preziranje praktične potrebe!!

Gg. svetovalec Pederzoli pa bodi uverjen, da bomo z vsemi sredstvi branili pravo našega jezika v sodni dvorani — proti njemu in proti vsakomur.

Da bo o tem govora v parlamentu, smo že omenili. Ob enem pa pozivljamo toliko naše občinstvo kolikor naše gg. odvetnike, naj bodo železno vztrajni in neiprosni v

zahtevanju in obrambi pravice našega jezika v sodnih dvoranah.

Srečni Tržačani! Pišejo nam: Česar ne bi bil nikdo pričakoval in kar po drugih mestih, kjer je že, propada — to ustanoviti se je posrečilo nam Tržačanom! In upamo, da se da tudi trajno ohraniti!

Na trgu pred novo pošto palačo je dalo naše slavno mestno starešinstvo — o čemer se lahko vsakdo prepriča na lastne oči — napraviti »monumentalen« vodnjak.

Ta vodnjak je stal snažno svotico, 66.000 kronic. Nič ne dene, ker ima v bogato odškodnino na sebi to posebnost, da je — brez vode!

Mi in — to bodi povedano v naše opravičenje — z nami vse pošteno meščanstvo smo svoječasno silno zabavljali proti takemu gospodarstvu. Ali sedaj moramo spokorjeno obžalovati in preklicati vse tiste napade in prosimo tudi ostale soobčinarje, naj popravijo kar so zagrešili na škodo časti in slavi naše mestne uprave.

Kaj se je pa neki zgodilo — tako bo povpraševal ta in oni — ki je napravilo iz Savlov same Pavle: da sedaj kar naenkrat hvalijo, kar se je prej silno grajalo?!

Mi ne bi hoteli, da bi si kedo ubijal v glavo in belil lase z raznim ugibanjem; zato povemo takoj vzrok tej spremembi!

V Ljubljani, v Gorici in tudi po drugih mestih, ne izvzemši Trsta, so že večkrat ustanovljali in ustanovili mestne godbe, ki so pa, žalibog, vse propadale prej ali slej. — Mi Tržačani pa smo danes v tem obziru srečnejši od drugih zemljanov! Mi imamo — odkar so nastali toplejši večeri — vsako noč popolen koncert na poštenem trgu!

Slava torej našemu magistratu, ki nam je dal postaviti vodnjak, v katerem muzicirajo sleherni noč slavnoznane — reglje!

Na obnem zboru ženske poružnice sv. Cirila in Metodija minole nedelje je prečitala tajnica, gospica Reichmannova, nastopno poročilo:

Slavni občai zbor! Velecenjene gospe in gospe! Dolžnost in naloga je odboru, da po preteku leta zopet stopa pred Vas ter Vam poda kratko poročilo o društvenem delovanju.

Na zadnjem obnem zboru deloma na novo izvoljeni odbor se je v svoji prvi seji meseca aprila 1901 konstituiral kakor sledi: Predsednica: g.a. Karla Ponikvarjeva, namestnica: g.a. Matilda dr. Pertotova, tajnica: g.a. A. Reichmannova, namestnica: g.a. Matilda Skukova; blagajničarica: g.a. Maša Gromova; namestnica g.a. Lucija Černetova.

Smoter društvenemu in podružničnemu delovanju Vam je, čestite družabnice, že itak znan in ne treba mi še nadalje razpravljati o njem; naj omenim in povdarim samo, da se vsled naših posebnih razmer isto osredotočuje v nabiranju doneskov za glavno družbo in v vzdrževanju, oziroma podpiranju otroških vrtcev v okolici.

Prva in glavna naloga podružničnemu odboru je torej pridobivanje gmotnih sredstev. Izvrševanje te naloge pa postaja, žalibog, čimdalje težavnejše, kajti doslej običajne prireditve so se tekom časa obrabile, takorekoč izerpile in je zato vsakako težavno izumiti kaj novega, kaj posebnega in — pred vsem — kaj privlačnega!

Lani v maju je priredil odbor bazar s pošto in ribarjenjem v »Narodnem domu« v Barkovljah. Za bazar nam je došlo mnogo okusnih, celo dragocenih daril, za katera se imamo zahvaliti v prvi vrsti našim čestitim narodnim damam. Udeležba je bila nepričakovano lepa in videlo se je, da zabave te vrste posebno ugajajo občinstvu in da bo torej na mestu, prirediti jih tudi v bodoče; saj ob razmerno majhnih stroških prinašajo vendar lepih dohodkov.

Nadalje je priredil odbor s sodelovanjem gledaliških diletantov in slavnega »Slovenskega pevskega društva«, Jurčič-Govekarjeve »Rokovnjače« dne 2. in 11. junija in 1. novembra 1901 ter 1. januarja 1902 in sicer tudi v Barkovljah. Kakor dramatične predstave v obče, imajo tudi »Rokovnjači« v nas tržaških Slovenceh privlačno silo in so nam štirikrat napolnili dvorano docela. Žalibog pa je bil čisti dohodek vseh predstav razmerno naravnost minimalen — radi velikih stroškov, nastalih z nabavo novih dekoracij, kulis, kostumov ter z izplačanjem tantijem pisatelju-dramatizatorju.

Dne 7. julija smo imeli veselico v Rocolu, dne 15. avgusta pa pri sv. Ivanu. Obe ste bili prirejeni v korist naši podružnici ter sta vspeli vsestranski.

Dne 7. decembra je priredila deška šola družbe sv. Cirila in Metodija pri sv. Jakobu podružnici v korist običajni Miklavžev večer. Meseca februarja pa so imele tržaške dame, tudi v korist ženske podružnice, kostumiran plenit venček. To je bila prva jednaka prireditvev in je imela v vsakem pogledu najlepši vseh.

Kakor lani, tako so se tudi letos razposlale po mestu in okolici znanim rodoljubom tiskane nakaznice za takozvano »božičnico«, katerim se je odzvalo lepo število blagih rodoljubnih src.

Da se moči preveč ne razcepijo in da se do radodarnosti slavnega občinstva ne stavi prevelikih zahtev z večih strani, je ženska podružnica letos opustila nabiranje Ciril-Metodijevega daru na lastno roko ter odstopila iste popolnoma moški podružnici.

Vse to skromno delovanje pa bi seveda ne doneslo podružnici toliko gmotnih sredstev, da bi zamogla zadoščati mnogostranskim potrebam njenim, ako bi je tudi letos, kakor vsako leto, ne bili posamični rodoljubi in društva podprli prav izdatno z večimi doneski. — Tako je g. a. Ivana ud. Kalister podarila 2000 K povodom smrti svojega soproga, slovenskega mečeta in našega posebnega dobrotnika, blagodušnega g. Frana Kalistra, čegar prerano smrt je morala prebitko občutiti v prvi vrsti naša podružnica. Hvala blagorodni g. darovateljici in slava spominu našega pokojnega podpornika! — Nadalje nam je g. a. Antonijeta Šabec o priliki svoje poroke z g. Ant. Foesterjem ml. blagoizvolila nakloniti lep dar od 200 K. Bodi presrečna hvala tudi tej zvesti prijateljici, ki se nas še vedno in često spominja v daljni tujini!

Istotako se na tem mestu še posebno zahvaljujemo cenjenemu listu »Edinost«, ki nam je brezplačno objavljala razne oglase in darove; dalje »Slovanski Čitalnici«, ki nam je drage volje prepuščala svoje prostore za mesečne seje in za občni zbor ter vsem društvom in posamičnikom, ki so na ta ali oni način pripomogli našemu delovanju.

Tako, čestite gospe in gospice, sem Vam načrtala način in pota, po katerih je podružnica dobivala svojih gmotnih sredstev; sedaj pa dovolite, da Vam v kratkih potezih še povem, kako se se ista porabila.

Orednjemu vodstvu družbe sv. Cirila in Metodija v Ljubljani so je poslalo 500 K in — kakor novoletno darilo — ves dar g. Ivane udove Kalistrove, t. j. 2000 K. Dijaški kuhinji v Trstu smo dale 50 K. Najpotrebnejšim učencem in učenkam na družbinem zavodu pri sv. Jakobu se je nabavilo ob novem letu 167 parov obuval.

Povodom praznika slovenskih blagovestnikov sv. Cirila in Metodija se je mladina iz otroških vrteev v Rocolu in pri sv. Ivanu pogostila s sladkim kruhom in malinovecem; opustilo se je pa, vspričo preobilnih stroškov pogoščenje otrok pri sv. Jakobu.

Naša podružnica vzdržuje nadalje povsem otroški vrtec v Rocolu, katerega vodi g. a. Čarga, ter izdatno podpira onega pri sv. Ivanu in v Škednju, katera vodita g. a. Grmek in g. a. Gregorič.

S tem, slavna gospoda, sem izvršila nalogo poročevalke, zagotavlja Vas, da si je odstopivši odbor prizadeval, izpolnjevati svojo zadačo po svojih najboljših močeh ter da vsled tega po preteku svoje poslovne dobe z mirno vestjo izroča v Vaše roke poverjeni mu častni mandat, želé novih moči, ki bodo še mnogo intenzivneje in uspešneje delovale v prid in blagor naše iskreno ljubljene družbe sv. Cirila in Metodija! V to pomozi Bog!

Nedeljski počitni uslužbencev v zalozah oglja. Lastniki zaloz oglja so ugodili zahtevi svojih uslužbencev po nedeljskem počitku, počenši od nedelje 4. maja do uste tega meseca septembra. Beleže ta hvalevredni sklep lastnikov zaloz oglja, opozarjamo torej občinstvo, da bodo zaloge oglja ob nedeljah v označenem času zaprte.

Dragoceno priznanje. Zadnja »Soča« priznava izrečno, da v polemikah z »Edinostjo« pobija le znano »domišljavo« — o sebo in da se z nami sploh ne spušča v stvarne polemike. Zabeleženo bodi! Toda s pripombo, da bi se »Soča« morala že enkrat sramovati svojih smešnih naporov v mamljenje občinstva, kakor da je res vse to, kar je pisano v »Edinosti«, zgolj zasebno menjenje jednega samega »domišljavega« človeka!

Porotno sodišče. Včeraj zjutraj se je začela pred tukajšnjim porotnim sodiščem kazenska razprava proti 31-letnemu Antonu

Chirico iz Italije, obtoženemu umora svoje soproge.

Predsedoval je svet. Petronio, sodnika sta bila Crusiz in vit. Maffai. Državno pravdnštvo je zastopal dr. Panerazi, branitelj dr. Breiter.

Iz obtožnice je posneti, da se je policijski nadzornik Rudolf na poziv obtoženega Chirico podal na stanovanje istega, kjer je našel Chirico soprogo s prerezanim vratom. Chirico je trdil, da se je njegova soproga sama umorila, ali razne okoliščnosti in Chiricoovo vedenje so dovele do suma, da je bržkone Chirico umoril svojo ženo.

Chirico je živel v napetih odnosih se svojo ženo in se je morala ista proststituirati, da mu je preskrbljevala denarja. Chirico da se je poprej tudi večkrat izrazil, da umori svojo ženo, kadar je ne bo mogel več prenašati.

Kljubu vsemu temu pa je Chirico na včerajšnji razpravi zanikal vse to in trdil, da se je žena sama umorila.

Razprava se nadaljuje tudi danes in se bo bržkone nadaljevala še par dni.

Samomor jednoletnega dobrovoljca. V svojem stanovanju pri Sv. Jakobu ustrelil se je sinoči 21-letni jednoletni dobrovoljec 97. pešpolka, Anton Jerič.

Ob 9. uri zvečer se je mladenič podal v svojo sobo, iz katere se je pol ure pozneje začel močan strel. Ko so njegovi stariši in vsa družina planili v sobo, ležal je mladenič ves v krvi mrtev na svoji postelji. — Dva zdravnika, ki sta kmalu prihitela z zdravniške postaje, nista mogla več pomagati mladeniču.

Vzrok samomoru je bila — nesrečna ljubezen. Vsevedni »Piccolo« pa pravi, da se je mladenič usmrtil, ker je padel na častniškem izpitu in bi bil moral še jedno leto služiti v vojaki.

Kako bedasta je ta trditvev, spozna se takoj, ako povemo, da jednoletni dobrovoljec delajo častniške izpite še-le proti koncu oktobra, sedaj smo pa še-le v aprilu!!

Dražbe premičnin. V četrtek, dne 24. aprila ob 10. uri popoldne se bodo vsled naredbe tuk. c. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: na Vrdeli št. 857, hišna oprava; v ulici del Lloyd št. 2.b, hišna oprava; v ulici Malcanton št. 5, usnje in kopita; na velikem trgu, oprema v zalogi in glasovir; v ulici Miramar št. 11, hišna oprava; v Škednju št. 322, hišna oprava; na Korzu št. 47, hišna oprava in ročna dela; v ulici Barriera štey. 29, hišna oprava.

Vremenski vestnik. Včeraj: toplomer ob 7. uri zjutraj 17.5 ob 2 uri popoldne: 23.7 C. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 765.8 — Danes plima ob 9.58 predp. in ob 9.8 pop.; oseka ob 3.34 predpoldne in ob 3.14 popoldne.

Društvene vesti.

Pevsko društvo »Zarja« v Rojanu bo imelo v nedeljo dne 27. t. m. ob 4. uri popoldne svoj redni občni zbor v prostorih »Konsumnega društva v Rojanu, po sledečem dnevnem redu: Nagovor predsednika; poročilo tajnika; poročilo blagajnika; eventuelni predlogi in volitev novega odbora.

Po zborovanju bo pevski večer, katerega se udeležijo tudi pevsko društvo »Adrija« iz Barkovelj.

Združeni pevski društvi »Adrija« iz Barkovelj in »Zarja« iz Rojana prirediti dne 6. julija veliko skupno vrtno veselico v Rojanu. Toliko na znanje drugim bratskim društvom.

Pevski zbor bratovščine sv. Cirila in Metodija nam javlja, da je polovico čistega prihoda svoje veselice dne 31. marca, 41 K 11 stot., odpisal dijaškemu podpor-nemu društvu v Pazin.

Isti pevski zbor nam naznanja na dalje, da dne 1. junija priredi svojo vrtno veselico ter prosi druga društva, da bi to blagovoljno vzela na znanje.

Na občnem zboru ženske podružnice sv. Cirila in Metodija dne 20. t. m. so ustopnino preplačali: gđ. Štefanija Nudorfer 1 K, g. Zinka Rybář 3 K, g. Dekleva 1 K, g. Turk 2 K, gđ. Pož. 40 st., N. N. 40 st. Ker se ni mogla udeležiti občnega zbora; podarila ga. Duška Mankoč 2 K, iz domače pušice g. dr. Zinke Rybář 3 K, iz domače pušice gđ. Milke Mankoč 8 K, ga. Kati Kenda darovala 2 K.

Presrečna hvala blagim darovalkam in darovalcem!

Vesti iz ostale Primorske.

V Boljunen so ustanovili pevsko društvo »Prešeren« našemu največjemu pesniku na čast in spomin. C. k. namestništvo je že potrdilo pravila. Društvo bo gojilo petje in prirejalo veselice v tej narodni unijatski vasi ter se že sedaj priporoča blagonaklonjenosti slovenskega občinstva.

V odbor so izvoljeni: Predsednikom Anton Žerjal, podpredsednikom Ivan Ota, blagajnikom Matija Bandi, pevovodja Fran Ed. V., nadzornikom Ivan Ota, pregledoval-cema računov Josip Kraljič in Josip Kozina.

Po ustanovnem zborovanju so nabrali za družbo sv. Cirila in Metodija 4 K 10 stot. Tudi na nadaljnjem svojem zborovanju noče društvo — kakor nam pišejo od tam — »pozabiti na naša sv. brata, ki sta bila začet-nika poslednji svetinji naši — slovenskemu bogoslužju.«

× **Opatiji** je bilo od 1. septembra 1901. do vključno 16. aprila 1902. l. 11.055 oseb. Od 10. aprila do vključno 16. aprila je priraslo 520 oseb. Dne 16. aprila je bilo navzočih 1863 oseb.

Vesti iz Kranjske.

* **Efektne tombolo** s 7000 kartami je dovolilo ministerstvo delavskemu bralnemu društvu v Idriji ondodnemu dijaškemu podpor-nemu društvu na korist.

* **Zadrugo za prašičerejo** ustanove prihodnjo nedeljo v Ribnici. Na shodu bodo razna predavanja, ki bodo v zvezi z nameni nove zadruge. Shod prične ob 3. uri popoldne in se bo vršil v prostorih gospoda Andreja Podboja.

* **Roparski napad.** Dne 11. t. m. je bila 63 letna Marija Brec s Studenca, ko se je vračala iz Prevoj v preseraki občini, na cesti napadena in oropana. Iz gozda je planil nanjo neznan človek, jej nastavlil nož na prsi in velel: »Denar sem, ali te pa zakoljem«. Napadalec je ženicu vrgel ob tla, jej vzel ves denar, kar ga je imela, namreč 13 K 40 stot. in zbežal v gozd.

Vesti iz Štajerske.

— **Tožiti hočejo** celjsko »Domovino«. Celjski policaji namreč, ker jim je to glasilo očitalo, da se ti močje povodom zad-njih naborov niso vedli tako, kakor se morajo čuvarki javnega miru in reda. »Domovina« pa jih pozivlje: Le naprej, le ovadite nas, tako dokažemo vsaj resnico naše pi-save!!

— **Na zadnjih vojaških naborih** se je prav dobro opazalo, kateri kraji celjskega okraja so v narodnem oziru najbolj zavedni. Iz večih krajev so namreč prišli fantje odlični z narodnimi trakovi, oglašali se z »živio« in krenili v »Nar. dom«; prvenstvo je dati Savinjski dolini. Mladenci so se od tam odpeljali na vozovih, odličnih s slovenskimi zastavami, katere so jim pa celjski policaji takoj zaplenili. Kdo jim je neki dal pravico za to! Sicer pa se je godila mestnim »varuhom reda in miru« one dni včasih prav trda, da jim je moral celj. znani Oechs tupatam priskočiti na pomoč. Ta je res prvi poklican za to!

Književnost in umetnost.

Zadoščenje Pogačnik-Navalu. Dne 20. t. m. je naš rojak, slavni tenorist dunajske dvorne opere, gosp. Pogačnik-Naval, priredil na Dunaju koncert v slovo, ker vsled nekega konflikta z ravnateljstvom gledališča — kakor smo že sporočili — zapusti dunajsko dvorno opero in se poda v Pariz. Koncertna dvorana je bila natlačena odličnega občinstva, ki je g. Pogačniku prirejalo brezkončne, navdušene in demonstrativne ovacije za njegovo izborni petje. Pridodati je moral še mnogo točk k dolgemu programu in je bil ker obsipan s cvetjem in vsakovrstnimi drugimi dragocenimi darovi.

Vsi dunajski listi slave Pogačnikovo umetnost ter izražajo nado, da se umetnik kmalu zopet povrne na Dunaj, ker da so taki talenti sedaj silno redki.

A mi Slovenci smemo biti ponosni, da je ta umetnik, ta talent izišel iz našega naroda. Njegova slava — naša čast!

Brzjavna poročila.

Državni zbor.

DUNAJ 23. (B.) Zbornica poslancev. — Poslanec Prašek, Hrubi in tovariši so predložili interpelacijo, v kateri vprašujejo

vlado, da-li je o obnovitvi nagodbe z Ogersko in trgovinskih pogodb z drugimi državami pripravljena upoštevati interese kmetijstva in ozirati se na želje zastopnikov istega.

Posl. Klieman in tovariši so interpelirali vladu radi dejstva, da interesentje pri sladkornem kartelu uporabljajo velike svote v ta namen, da bi se v listih n. razpravljalo o škodah, ki jih proizvoda sladkorni kartel. Interpelantje povprašujejo vladu, da-li je pripravljena uporabiti vsa sredstva proti sladkornemu kartelu.

Zbornica je na to prešla na dnevni red t. j. k razpravi o naslovu »direktni davki« proračuna finančnega ministerstva. Prišel je govoriti posl. Soukup.

Umorstvo ruskega ministra Sipjagina.

PARIZ 23. (B.) Vseled umorstva ruskega ministra Sipjagina je tukajšnja policija izvršila hišne preiskave pri 15 tu bivajočih ruskih begunih in je o tem zaplenila spisov, ki naj dokažejo zveze dotičnikov z morilecem Sipjagina.

Gradnja novih vojnih ladij.

WASHINGTON 22. (B.) Komisija za mornarico v hiši reprezentantov je sklenila predložiti zbornici gradnjo dveh bojnih ladij, dveh križarjev in dveh topnjač.

Ruski naučni minister odslovljen?

BEROLIN 23. (B.) Jutranji listi javljajo, da je bil ruski naučni minister Vanovski minole nedelje odslovljen. Car Nikolaj da se je po prizadevanju Pobedonosceva branil podpisati načrt za preosnovo srednjih šol, na kar da je minister Vanovski podal svojo ostavko.

Žalostnim srcem naznanjamo znan-cem in prijateljem, da je sinoči, previdena s sv. zakramenti za umirajoče, umrla

Ersilija Čok,

hčerka ranjega učitelja Andreja Čoka, v 12. letu svoje dobe.

Pogreb bo jutri dne 24. t. m. ob 4. in pol uri popoldne na Katinari.

Na Katinari, 23. aprila 1902.

Mati in hčere.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
X MIZARSKA ZADRUGA V GORICI X
X z omejenim jamstvom X
X naznanja slovenskemu občinstvu, da X
X je prevzela X
X **prvo slov. zalogo pohištva** X
X iz odlikovanih in svetovnoznanih to- X
X varn v Solkanu in Gorici X
X **Antona Černigoj-a** X
X katera se nahaja X
X v Trstu, Via Piazza vecchia X
X (Rosario) št. 1. X
X (na desni strani cerkve sv. Petra). X
X Konkurenca nemogoča, ker je blago X
X iz prve roke. X
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
X **Aleksander Levi Minzi** X
X Prva in največja tovarna pohištva X
X vseh vrst. X
X — T R S T — X
X **TOVARNA:** X **ZALOGE:** X
X Via Tesa, X Piazza Rosario št. 2 X
X vogal X (šolsko poslopje) X
X Via Limitanea X in Via Riberge št. 21 X
X **Telefon št. 670.** X
X — X
X Velik izbor tapetarij, zrcal in slik, X
X vsake naročbe tudi po posebnih načrtih. X
X **Cene brez konkurence.** X
X ILUSTROVANI CENIKI ZASTONJ IN FRANKO X
X Predmeti postavio se na pa obrod X
X ali železnico franko. X
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Javna zahvala.

Najsrčnejšo zahvalo izrekamo vsem onim blagim dušam, ki so nam bile s svojimi izrazi sočutja v veliko tolažbo v teh težkih urah. Srčna hvala vsem onim, ki so za časa bolezni obiskovali blagopokojnega ter mu s tolažilno besedo lajšali trpljenje, nam pa veliko žalost. Srčna hvala vsem onim, ki so spremili zemske ostanke blagopokojnega k večnemu počitku; sploh bodi hvala vsem, ki so nam na katerikoli način izrazili svoje sožalje.

Posebno pa se zahvaljujemo prečastiti duhovščini na izkazani ljubezni do blagopokojnika, kakor tudi pevcem uglednih društev „Zarja“ in „Adrija“ za ginljivo petje na domu, v barkovljanski cerkvi in na gomili. Bog Vam plati!

Družine Pertolove.

Broj 1727.

Natečaj

U izvršenju zaključka občinskega zastupstva od dne 18. novembra 1901 (proračunska razprava za godinu 1902) razpisuje se ovim natečaj za mjesto občinskega zemljomera (geometra), kojemu će biti zadaća izmjeriti i procieniti občinska zemljišta prigradjena od obćinara iza zadnjih izmjerenja u obćini Kastavskoj, te u pridruženih obćinah Berguda, Skalnica i Studena a eventualno i Klana.

Godišnja plaća zemljomeru opredjeljena je na kruna 2000 (dvie hiljade.)

Molitelji imaju podneti svoje molbo podpisatomu občinskomu glavarstvu do 15. maja 1902. a svjedočbama dokazati svoju dobnu, pripadnost, koje su nauke školske i praksu izučili, dosadnje ponašanja i službovanje, uz dokaz, da su vješti podpuno u hrvatskom kao ovouredovnom jeziku u govoru i pismu.

Glavarstvo obćine Kastav,

dne 17. aprila 1902.

Načelnik:

JELUŠIĆ.

Osmica.

Podpisani javljam slavnemu občinstvu, da sem odprl »o s m i c a«, kjer prodajam sveje belo in črno vino najbolje vrste.

Uhod je v ulici Rossetti št. 52 (pod domobransko vojašnico.)

Priporočam se za mnogobrojen obisk udani

Josip Meržek.

Gostilničarje in igralce

opozarjam, da imam na prodaj partijo krogelj za igro iz takomenovanega »legno santo«. **Nicola Delocca, Via Rena 4 (Pozzo bianco).**

Škropilnice

proti peronospori

najnovjega sestava
kakor tudi vsake vrste poljedelski stroji se vdobivajo v velikem izboru pri tvrdki

Schnabl & C.

v Trstu.

Zaloga strojev

ulica Poste vecchie, vogal ul. Vienna.

Za Gorico

išče se izobražena gospica za mesto blagajničarke.

Zahteva se znanje slovenščine, laščine in nemščine ter vsaj nekoliko knjige-vodstva. Ponudbe pod šifro »Z. K.« na upravo našega lista.

Lekarnar Thierry (Adolf) Limited pravo stolistno mazilo

je najjače mazilo, ki oblaži bolečine, jih hitro zdravi ter odpravi na človeškem telesu vse prirasle izrastke.

Vdobja se po lekarnah. Po pošti franko 2 lončka 3 K 50 stot.

Lekarnar Thierry (Adolf) Limited v Pregradi pri Rogatcu
(Rohitsch-Sauerbrunn.)

Naj se izogiblje ponarejanj ter pazi na zgornjo, na lončku utisnjeno varn. znamko in tvrdko.

Stavbinsko podjetje

G. TÖNNIES

Stavbinsko podjetje

Ljubljana.

Varna za mizarstvo orodje in parkete, stavbinsko in umetno ključarstvo.

Delavnica za konstrukcijo železa itd.

Sprejema naročbe za vsakovrstna mizarstva dela kakor: kompletna okna za cele stavbe in izložna okna na vreteno, vrata, portale, oprave za prodajalne in drugega pohištva v vseh slogih. — Podovi mehki in trdi vseh vrst kakor: desčice, parkete, od jermena in navadnega lesa. Kompletna stavbinska kovaška dela, stopnice, ograje, žične mreže, železne zatvornice na vreteno ita. itd.

Proračuni brezplačno.

Reference prve vrste na razpolago.

„SLOVENKA“, glasilo slovenskega ženstva, VI. letnik.

Osebnina številke za marc 1902.:

Članki: X: Ženska odgoja: Pappenheim-Leda: Socialni temelji npravstva; Eogenija Mart: Maksim Gorkij; Y: Poštne uradnice; Leda: Nietzsche o zakonu.

Leposlovje: Utva: Nekoč...; Ivan Cankar: Domov; Fran Valenčič: Soneti; A. S. Puškin — Edvič: Boris Godunov; Fran Žgur: Kmetska pesem; Žiga Lajakov — Mozirski: Savinski venec, II; Fran Žgur: Pesem mladine; Dr. Laza K. Lazarevič: Solska ikona, II; J. S. Machar — Dermota: Magdalena, III. sped.

Listek: Nove knjige: — je: »Magdalena«, zvršetek; Dr. J. T.: »Koledar družbe sv. Mohorja«; »Mala biblioteka«; J. F.: Jambršak Marija: »Znamenite žene u povjesti i pričama«; »Novi akordi«. — Beleške.

Naroča se pri upravnistvu „SLOVENKE“ v Trstu ul. Molin piccolo 3. II., kjer se dobe tudi posamezne številke.

Cena: 6 K za celo leto, 3 K za pol leta.

„SLOVENKO“ prodaja v Trstu le tobakarna ga. Lavrenčiča na trgu Caserma.

ADOLF HAUPTMANN

V LJUBLJANI.

Tovarna oljnatih barv, firneža, laka in steklarskega kleja.

Zaloga slikarskih in pleskarskih predmetov. Ilustrovani ceniki so franko na razpolago.

Prodaja na debelo!

Prodaja na drobno!

Velik dohod

elastičnih trakov, zajamčeno prve vrste, ru-dečih in črnih, za cepjenje trt. Za razprodajalec po znižani ceni.

Tudi sem prejel toli zahtevano fosforjevo apno (Fosforkalk in tudi Futterkalk imenovano) za jačjenje žil in pitanje živali. Cena 80 aiot. kigr. Za več kigr. po znižani ceni. Pošiljatve po povzetju.

Drogerija Emil Cumar

pok. Friderika.

TRST — ul. Belvedere — TRST

Filijalka na Opčinah 212.

Julij Redersen

izdelovatelj zdravniških pasov in ortopedičnih aparatov.

Trst. — Via del Torrente št. 858-3. — Trst (Nasproti „Isola Chiozza.“)

Kirurški instrumenti, ortopedični aparati modrei, umetne roke in noge, berglje, ernanični pasovi, elastični pasovi in nogovice, suspenzori, elektroterapevtski aparati, aparati za umetno dihanje ter predmeti za bolnike

Zaloga

predmetov za kirurška zdravljenja, angleški predmeti od gumijske in nepremočljivih snovij.

Cepiči

na ameriških trtali, 2 in 3-letni, eibernet in teran, se prodajajo po jako nizkih cenah.

Ponudbe je pošiljati na »Vodstvo otoka Brion«, Brioni pri Pulju.

FILIJALKA

c. kr. priv. avstr. kreditnega zavoda
za trgovino in obrt v Trstu.

Novci za vplačila.

V vrednostnih papirjih na	V napoleonih na
4-dnevni izkaz 2 1/4 %	30-dnevni odkaz 2 1/4 %
30- " " 3 1/4 %	3-mesečni " 2 1/4 %
	6- " " 2 1/4 %

na pisma, katera se morajo izplačati v sedanjih bankovcih avstrijske veljave, stopijo nove obrestne takse v krepost z dnem 24. junija, 28. junija in odnošno 20. avgusta t. l. po dotičnih objavah.

Okrožni oddel.

v vredn. papirjih 2 % na vsako svoto. V napoleonih brez obresti.

Nakaznice

na Dunaj, Prago, Pešto, Brno, Lvov, Tropav, Reko kako v Zagreb, Arad, Bielitz, Gablonz, Gradeč, Sibirij, Inomostu, Czovec, Ljubljano, Linc, Olomcu, Reichenberg, Saaz in Solnograd, brez stroškov.

Kupnja in prodaja

bitku 1 % provizije.

Inkaso vseh vrst pod najumestnejšimi pogoji.

Predjumi.

Jamčevne listine po dogovoru. Kredit na dokumente v Londonu, Parizu, Berlinu ali v drugih mestih — provizija po jako umestnih pogojih.

Kreditna pisma na katerikoli mesto.

Vložki v pohrano.

Naša blagajna izplačuje nakaznice narodne banke italijanske v italijanskih frankih, ali pa po dnevnem kursu.

Sprejemajo se v pohrano vrednostni papirji, zlati da srebrni denar, zlati avstrijski bankovci itd. po pogodbi.

Rinnione Adriatica di Sicurtà v Trstu

zavaruje

proti požarom, prevozu po suhem, rekah in morju, proti toči, na življenje v vseh kombinacijah.

Glavnica in rezerv. društva dne 31. decembra 1892.:

Glavnica društva	gbl.
Premijna društva	4.000.000—
Premijna rezerva zavarovanja na življenje	13.326.346-98
Premijna rezerva zavarovanja proti ognju	1.632.248-22
Premijna rezerva zavarovanja blaga pri prevažanju	49.465-07
Rezerva na razpolaganje	500.000—
Rezerva zavarovanja proti premianju u kurzov, bilanca (A)	333.822-42
Rezerva zavarovanja proti premianju kurzov, bilanca (B)	243.331-8
Rezerva specijalnih dobičkov zavarovanja na življenje	500.000—
Občna rezerva dobičkov	1.187.164-86

Urad ravnateljstva:

Via Valdirivo št. 2, (v lastni hiši).

Spoštovane slovenske gospodinje!

Zahtevajte pri svojih trgovcih

ново

Ciril-Methodijevo

cikorijo.